

Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів із громадянської освіти

Критерії оцінювання мають на меті виявити рівень засвоєння учнем знань, формування в нього умінь та практичних навичок, а не рівень його неуспішності. Об'єктом оцінювання стає громадянська компетентність, а не просто знання, уміння та навички. Щоб перевірити, чи володіє учень відповідною компетентністю, учитель має бачити, як діє учень, розв'язуючи загальноосвітні завдання.

Рівень навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
Початковий	1	Учень (учениця) розрізняє об'єкти вивчення серед інших і виконує окремі навчальні дії без усвідомлення мети роботи (за зразком, за детальною інструкцією).
	2	Учень (учениця) фрагментарно відтворює незначну частину матеріалу, має поверхові уявлення про об'єкт вивчення; особливо утруднюється в ситуаціях вибору й аргументації правильної поведінки, оцінки вчинків тощо; виявляє здатність до елементарного викладу думки.
	3	Учень (учениця) відтворює менше половини навчального матеріалу. Віддає перевагу конкретному перелічуванню фактів, дій, вчинків, утруднюється аргументувати, робити висновки, узагальнення типу: Так сталося, тому що... Зазнає труднощів у засвоєнні абстрактних понять: добро - зло; доброзичливість, байдужість тощо. Вибірково реагує на пізнавальний матеріал.
Середній	4	Учень (учениця) знає близько половини навчального матеріалу; утруднюється встановити зв'язки й залежності між явищами, спрогнозувати результат діяльності людини, вчинків своїх ровесників, ланцюжки походження речей тощо. Може діяти відповідно до зорової опори, детальної інструкції.
	5	Учень (учениця) розуміє основний навчальний матеріал, може хоча і неточно, відтворити конкретні факти, правила. Утруднюється в оцінних судженнях, висловленні власної думки; ілюструванні правил прикладами.
	6	Учень (учениця) знає близько половини навчального матеріалу; утруднюється встановити зв'язки й залежності між явищами, спрогнозувати результат діяльності людини, вчинків своїх ровесників, ланцюжки походження речей тощо. Може діяти відповідно до зорової опори, детальної інструкції. Відповідь правильна, але недостатньо осмислена і переконлива. Утруднюється робити узагальнюючі висновки на основі засвоєної конкретної інформації. Наприклад, розуміє неправильність вчинку літературного героя, але не може співвіднести з життєвими прикладами. З допомогою вчителя може аналізувати, порівнювати, робити висновки, висловлювати оцінні судження.
Достатній	7	Учень (учениця) правильно, логічно відтворює навчальний матеріал, підтверджує думку прикладами з власного життя; застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; соціальна взаємодія, виконання тривалих (наприклад проектних завдань) потребують незначного стимулювання і підтримки.

	8	Обсяг знань в учня (учениці) достатньо повний; він (вона) застосовує їх у стандартних ситуаціях; прагне встановлювати зв'язки й залежності між окремими явищами, фактами, загалом контролює власну поведінку. Виявляє інтерес до соціальної тематики, ініціює різноманітні проекти, але не завжди активний у їх завершенні.
	9	Обсяг знань в учня (учениці) достатньо повний; він (вона) застосовує їх у стандартних ситуаціях; прагне встановлювати зв'язки й залежності між окремими явищами, фактами, загалом контролює власну поведінку. Виявляє інтерес до соціальної тематики, ініціює різноманітні проекти, але не завжди активний у їх завершенні. Уміє засвоєні цінності, норми поведінки частково застосовувати в змінених ситуаціях.
Високий	10	Учень (учениця) володіє глибокими і міцними знаннями, шукає додаткову інформацію з інших джерел (книг, довідників тощо). Виявляє стійкий інтерес до змісту й процесу навчальної діяльності. Застосовує норми поведінки в змінених ситуаціях, оцінює поведінку власну та однокласників.
	11	Учень (учениця) володіє узагальненими знаннями, користується додатковими джерелами інформації. Використовує їх для постановки й дослідження інших проблем. Виявляє сприйнятливність до нових знань, випробовує різні шляхи для досягнення результату, прагне успіху. Виявляє ініціативу в реалізації норм і правил поведінки в класі, спонукає до цього інших.
	12	Учень (учениця) володіє дієвими знаннями, які охоплюють не лише конкретні факти, але й сутнісні характеристики, взаємозв'язки й залежності між явищами в сфері соціального життя (вчинок і наслідки, зв'язок між якістю праці і результатами тощо). Виявляє сприйнятливність до нових знань, випробовує різні шляхи для досягнення результату, прагне успіху. Виявляє ініціативу в реалізації норм і правил поведінки в класі, спонукає до цього інших. Самостійно ставить пізнавальну мету, ініціює нові ідеї, які втілює на практиці. Це можуть бути соціальні проекти "Як зробити наш район чистішим" або "Подорож в народну мудрість" тощо. Володіє загальними способами діяльності в межах навчальної програми.